

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATERICA DISCRIMINĂRII Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 259 din 29.06.2011

Dosar nr: 29/2011, conexat cu 30/2011

Petiția nr: 630/31.01.2011, 668/01.02.2011

Petent: I C C M

Reclamat: Direcția Generală a Finanțelor Publice a județului Giurgiu, Ministerul Finanțelor Publice, Agenția Națională de Administrare Fiscală, Agenția Națională a Funcționarilor Publici

Obiect: Greșita încadrare în anul 2005, refuzul emiterii deciziei de reîncadrare după examen în anul 2010. Domeniu: egalitate în activitatea economică și în materie de angajare și profesie. Criteriul socio-profesional.

I. Numele și domiciliul părților

I.1. Numele și domiciliul petentelor

I.1.1. I C , Str.

I.1.1. C M

I.2. Numele și sediul reclamatei

I.2.1. Direcția Generală a Finanțelor Publice a județului Giurgiu, Șos. București nr. 12, Giurgiu, județul Giurgiu;

I.2.2. Ministerul Finanțelor Publice, Str. Apolodor nr. 17, sector 5, București;

I.2.3. Agenția Națională de Administrare Fiscală, Str. Apolodor nr. 17, sector 5, București;

I.2.4. Agenția Națională a Funcționarilor Publici, Str. Eforie nr. 5, sector 5, București.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petentele, având calitatea de casier trezorer, nu au fost promovate în funcția de inspector asistent, deși au fost admiși la examenul susținut. Alte persoane angajate din cadrul primei reclamate, și care nu au avut calitatea de casier trezorer — admise la examen — au fost promovate. Prima reclamată invocă și o greșită reangajare care s-a produs în anul 2005.

III. Procedura de citare

3.1. În conformitate cu art. 20 alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000**, republicată, s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Părțile (petentele și prima reclamată) au fost citate pentru data de 01.03.2011.

3.3. Cu ocazia citării s-a ridicat din oficiu excepția necompetenței materiale cu privire la primul obiect (greșita încadrare în anul 2005), având în vedere că acest capăt de cerere privește o problemă de interpretare și aplicare a legii, atribut exclusiv al instanțelor de judecată. Totodată cu privire la primul obiect s-a invocat din oficiu și excepția tardivității introducerii petiției, conform art. 22 și urm. ale **Procedurii interne de soluționare a petițiilor sesizărilor**.

3.3. La audierea din 01.03.2011 s-au prezentat părțile citate.

3.4. Părțile au fost citate pentru data de 05.04.2011.

3.5. La audierea din 05.04.2011 s-au prezentat petentele și prima reclamată.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentelor

4.1.1. Prima petentă, prin petiția înregistrată la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD) cu **nr. 630/31.01.2011**, arată următoarele:

- în anul 2003 a fost încadrată pe funcția de casier trezorer superior clasa III;
- în anul 2005 a fost reîncadrată pe funcția de casier trezorer clasa III, grad principal, treapta I, fiind greșit aplicată **O.U.G. nr. 92/2004**;
- în data de 10.12.2010 a susținut examenul pentru promovarea în clasă din funcția de casier trezorer principal în funcția de inspector asistent, în urma căreia — deși a fost declarată admisă — nu au fost emise decizii privind noua încadrare.

4.1.2. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 976/10.02.2011** prima petentă a depus acte doveditoare la dosar.

4.1.3. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 1157/16.02.2011** prima petentă a depus acte doveditoare la dosar.

4.1.4. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 1434/01.03.2011** prima petentă își menține petiția cu privire la al doilea obiect (refuzul emiterii deciziei de reîncadrare după examenul promovat). A depus acte doveditoare la dosar.

4.1.5. A doua petentă, prin petiția înregistrată la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD) cu **nr. 668/01.02.2011**, arată că în data de 10.12.2010 a susținut examenul pentru promovarea în clasă din funcția de casier trezorer principal în funcția de inspector asistent, în urma căreia — deși a fost declarată admisă — nu au fost emise decizii privind noua încadrare.

4.1.6. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 974/10.02.2011** a doua petentă a depus acte doveditoare la dosar.

4.1.7. Cu ocazia audierii din 01.03.2011 petentele au solicitat introducerea în cauză a reclamațiilor 2-4. Au arătat totodată că diferențierea lor a avut la bază un criteriu socio-profesional.

4.2. Susținerile reclamațiilor

4.2.1. Cu ocazia audierii din 01.03.2011 prima reclamată a invocat lipsa calității procesuale pasive, arătând că doar ordonatorul principal de credite putea decide

promovarea petentelor. A susținut necompetența materială a CNCD și tardivitatea introducerii petiției cu privire la primul obiect.

4.2.2. Prin **Adresa nr. 879604/04.04.2011**, înregistrată la CNCD cu **nr. 2355/04.04.2011** a patra reclamata arată următoarele:

- nu cunoaște temeiul legal care a stat la refuzul de transformare a funcțiilor publice ocupate de petente;

- întreaga responsabilitate revine în exclusivitate ordonatorului principal de credite.

Anexează acte în susținerea celor afirmate.

4.2.2. Prin **Adresa nr. 911217/911218/01.04.2011**, înregistrată la CNCD cu **nr. 2436/07.04.2011** a treia reclamata arată că situația nu a fost reglementată de ordonatorul principal de credite. Anexează acte în susținerea celor afirmate.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director admite excepția necompetenței materiale cu privire la primul obiect (greșita încadrare în anul 2005), având în vedere faptul că acest capăt de cerere privește o problemă de interpretare și aplicare a legii, atribut exclusiv al instanțelor de judecată.

5.2. Colegiul director admite și excepția lipsei calității procesuale pasive a Direcției Generale a Finanțelor Publice a județului Giurgiu, Agenției Naționale de Administrare Fiscală, Agenției Naționale a Funcționarilor Publici. Cum au arătat aceste instituții, responsabilitatea îi revine în mod exclusiv ordonatorului principal de credite, Ministerului Finanțelor Publice.

5.3. Prin urmare, Colegiul director a analizat dacă neîncadrarea de către Ministerul Finanțelor Publice a petentelor în urma susținerii cu succes a examenului pentru funcția de inspector asistent reprezintă sau nu discriminare.

5.4. **Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturilor formelor de discriminare**, republicată, la art. 2, oferă următoarele definiții pentru discriminare:

(1) Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

[...]

(3) Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afară cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare.

(4) Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.

5.5. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept
- fără să existe o justificare obiectivă.

5.6.1.1. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „*trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă*”. Curtea a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

5.6.1.2. În hotărârea dată în cazul **Thlimmenos împotriva Greciei** din 6 aprilie 2000, Curtea a concluzionat că „*dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile*”.

5.6.1.3. Conform Curții Constituționale a României (ex. **Deciziile nr. 168/1998 și 294/2001**) situațiile deosebite în care se găsesc diferitele categorii de salariați determină soluții diferite ale legiuitorului în ceea ce privește salarizarea acestora, fără ca prin această soluție să se încalce principiul egalității, ce nu semnifică uniformitate. „*Principiul egalității în drepturi și al nediscriminării se aplică doar situațiilor egale ori analoage, iar tratamentul juridic diferențiat, instituit în considerarea unor situații obiectiv diferite, nu reprezintă nici privilegii și nici discriminări.*” (**Decizia nr. 108 din 14 februarie 2006 a Curții Constituționale**).

5.6.1.4. În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

5.6.1.5. Diferențierea trebuie să se bazeze pe comparația față de alte persoane, grupuri sau comunități (**O.G. nr. 137/2000**, art. 1 alin. 3: „*Exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile.*”).

5.6.1.6. Aplicând aceste principii cauzei de față, Colegiul director constată existența unei diferențieri, arătând următoarele:

- 25 de persoane au susținut un examen, promovată de toți;
- condițiile de înscriere la examen nu au exclus petentele, prin urmare se prezumă dreptul lor nu doar de a participa la examen dar și de a beneficia de rezultatele examenului;
- toate persoanele au beneficiat de rezultatul examenului, cu excepția petentelor;
- din punctul de vedere al examenului, toate persoanele care au participat s-au aflat în situație similară;
- tratamentul ulterior al petentelor a fost diferit de tratamentul altor participanți, care au fost numiți în funcția pentru care au dat examen.

5.6.2.1. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu. Se poate invoca orice criteriu (**O.G. nr. 137/2000**, art. 2 alin. 1: [...]) „*pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată,*

precum și orice alt criteriu" [...]; **Protocolul adițional nr. 12 la Convenția europeană a drepturilor omului**, art. 1 alin. 1: [...] „fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație”), iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

5.6.2.2. În cauza supusă soluționării criteriul este socio-profesional. Cum se arată în adresele Ministerului Finanțelor Publice, petentele nu au fost promovate pentru motivul că au lucrat ca și casier trezorer („Neacordarea de către Agenția Națională de Administrare Fiscală a vizului de transformare a postului deținut de casier trezorer în inspector asistent a obligat instituția noastră să nu emită actul administrativ de numire în noua funcție pentru care a promovat examenul”, **Adresa nr. 5777/28.02.2011** a Direcției Generale a Finanțelor Publice a Județului Giurgiu; „Funcția de casier trezorer este o funcție unică, indispensabilă desfășurării activităților unităților teritoriale ale trezoreriei statului”, **Adresa nr. 408894/07.01.2011** a Direcției Generale Trezorerie și Contabilitate Publică).

5.6.3.1. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională (**O.G. nr. 137/2000**, art. 1 alin. 2: „Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: [...]”, art. 2 alin. 1: [...] „restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege [...]”; **Protocolul 12**, art. 1 alin. 1: „Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege [...]).

5.6.3.2. Dreptul atins este prevăzut de art. 6 lit. d) a **O.G. nr. 137/2000**, republicată: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pentru motivul ca aparține unei anumite rase, naționalități, etniei, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de muncă și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii:

[...]

d) formarea, perfecționarea, reconversia și promovarea profesională;

[...].”

5.6.4.1. Diferențierea nu reprezintă discriminare dacă pentru această diferențiere există o justificare obiectivă (**O.G. nr. 137/2000**, art. 2 alin. 3: [...] „în afară cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare”; **Directiva Consiliului 2000/78**: art. 2 alin. 2 lit. b, pct. ii: [...] „cu excepția cazului în care această dispoziție, acest criteriu sau această practică este corect justificată de un obiectiv legitim, iar mijloacele de realizare a acestui obiectiv sunt adecvate și necesare”, art. 4 alin. 1: [...] „un tratament diferențiat bazat pe o caracteristică legată de unul dintre motivele menționate la art. 1 nu constituie o discriminare atunci când, având în vedere natura unei activități profesionale sau condițiile de exercitare a acesteia, caracteristica în cauză constituie o cerință profesională esențială și determinantă, astfel încât obiectivul să fie legitim, iar cerința să fie proporțională”, art. 6: [...] „statele membre pot să prevadă că un tratament diferențiat pe criterii de vârstă nu constituie o discriminare atunci când este justificat în mod obiectiv și rezonabil, în cadrul dreptului național, de un obiectiv legitim, în special de obiective legitime de politică a ocupării forței de muncă, a pieței muncii și a formării profesionale, iar mijloacele de realizare a acestui obiectiv sunt necesare corespunzătoare”; **Directiva Consiliului 2000/43**: art. 2 alin. 2 lit. b: [...] „în afară de cazul în care acele prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare”, art. 4: [...] „statele membre pot prevedea ca diferența de tratament bazat pe caracteristici legate de originea rasială sau etnică să nu

constituie caz de discriminare, atunci când, datorită naturii activităților ocupaționale particulare sau a contextului în care se manifestă, o asemenea caracteristică constituie un caz special și determină o cerință ocupațională, demonstrând că obiectivul este legitim iar cerința este proporțională”.

5.6.4.2. Justificarea obiectivă include existența unui scop legitim, atins prin metode adecvate și necesare.

5.6.4.3. Privind justificarea obiectivă, prin juresprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a enunțat următoarele principii:

- **Convenția** nu interzice orice tratament diferențiat, ci doar acel tratament diferențiat care nu are o justificare obiectivă și rezonabilă, având în vedere faptul că de multe ori statele trebuie să adopte legi care prevăd un tratament diferențiat, menit să corecteze inegalitățile faptice; justificarea trebuie să fie analizată în relație cu scopul legitim și efectele măsurii în cauză (**Cazul „referitor la unele aspecte ale legislației cu privire la limba educației în Belgia” împotriva Belgiei**, 23 iulie 1968);

- prin discriminare se înțelege un tratament diferențiat al persoanelor aflate în situații comparabile, fără a exista o justificare obiectivă și rezonabilă; art. 14 din **Convenție** nu interzice statelor membre să trateze grupurile diferențiat în maniera de a corecta inegalitățile faptice; în anumite circumstanțe absența unui tratament diferențiat reprezintă o violare a dispoziției în cauză; poate fi discriminatorie aceea politică sau măsură generală care prejudiciază în mod disproporționat un grup de persoane, chiar dacă măsura nu vizează în mod specific acel grup; o discriminare potențială poate rezulta dintr-o situație faptică (**D.H. și alții împotriva Cehiei**, 13 noiembrie 2007, **Sampanis și alții împotriva Greciei**, 5 iunie 2008);

- justificarea obiectivă și rezonabilă trebuie să urmărească un scop legitim, și măsura aplicată trebuie să fie proporțională cu scopul urmărit; în cazul tratamentului diferit bazat pe rasă, culoare sau origine etnică noțiunea de justificare obiectivă și rezonabilă trebuie interpretată într-o manieră cât se poate de strictă (**D.H. și alții împotriva Cehiei**, 13 noiembrie 2007, **Sampanis și alții împotriva Greciei**, 5 iunie 2008).

5.6.4.4. În analiza scopului legitim, trebuie analizat existența acestui scop raportat la dreptul atins prin diferențiere (spre exemplu, conform **Convenției europene a drepturilor omului**, libertatea de exprimare poate fi restrâns pentru următoarele scopuri legitime: pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești).

5.6.4.5. În analiza metodei adecvate și necesare, trebuie analizat dacă prin metoda aleasă se atinge scopul dorit, și dacă există sau nu alte metode prin care scopul poate fi atins, fără a crea o situație de diferențiere.

5.6.4.6. Justificarea invocată de Ministerul Finanțelor Publice, exprimată prin mai multe adrese trimise către părți, este nevoia de a avea casieri trezoreri. Colegiul director consideră că această nevoie nu poate reprezenta un impediment pentru promovarea persoanelor care au susținut un examen. Nu poate exista o altă limitare decât numărul de posturile disponibile. În situația în care au existat 25 de posturi disponibile la nivelul primei reclamate și au existat 25 de persoane care au corespuns posturilor și au absolvit examenul, toate persoanele trebuiau a fi promovate. Cum a arătat a patra reclamată, practic nu există teme legal pentru a refuza transformarea funcțiilor publice ocupate de petente. Prin urmare justificarea invocată nu include existența unui scop legitim, atins prin metode adecvate și necesare. Arătarea și probarea unei astfel de justificări ar fi fost obligația reclamatului, conform **O.G. nr. 137/2000**, republicată, art. 20 alin. 6: „Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune

existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare.”

5.7. Colegiul director constată că înainte de soluționarea petițiilor al patrulea reclamat a dat curs solicitării petentelor, astfel posturile lor au fost transformate conform rezultatelor obținute la examen. În consecință, considerăm că aplicarea unui avertisment ca și sancțiune este suficient.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu 5 voturi pentru și 1 împotriva (Gergely Dezideriu) ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Se admite excepția necompetenței materiale cu privire la primul obiect (greșita încadrare în anul 2005);
2. Se admite excepția lipsei calității procesuale pasive a Direcției Generale a Finanțelor Publice a județului Giurgiu, a Agenției Naționale de Administrare Fiscală și a Agenției Naționale a Funcționarilor Publici;
3. Netransformarea posturilor de către Ministerul Finanțelor Publice pentru petente, conform rezultatului examenului susținut, reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000**, republicată, coroborat cu art. 6 lit. d;
4. Clasarea dosarului;
5. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU – Membru

POP IOANA LIANA – Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – Membru

Data redactării: 05.07.2011

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, în fața instanței de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

